

Державна служба статистики України

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказ Державної служби
статистики України
25.02.2019 № 92

**МЕТОДОЛОГІЧНІ ПОЛОЖЕННЯ
З ОРГАНІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО СТАТИСТИЧНОГО
СПОСТЕРЕЖЕННЯ "НАЯВНІСТЬ ТА РУХ
ЖИТЛОВОГО ФОНДУ"**

Київ – 2019

Державна служба статистики України

Відповідальний за випуск – в. о. директора департаменту статистики послуг Кармазіна О. О.

Методологічні положення з організації державного статистичного спостереження "Наявність та рух житлового фонду" (далі – Методологічні положення) містять опис основних положень та методів, які використовуються під час проведення державного статистичного спостереження із зазначеного питання.

Методологічні положення підготовлені фахівцями департаменту статистики послуг Держстату.

Методологічні положення схвалені Комісією з питань удосконалення методології та звітної документації Держстату (протокол від 27.12.2018 № 30).

Державна служба статистики України

- адреса: вул. Шота Руставелі, 3, м. Київ, 01601
- телефони: (044) 287-24-22
- факс: (044) 235-37-39
- електронна пошта: office@ukrstat.gov.ua
- веб-сайт: <http://www.ukrstat.gov.ua>

Зміст

	Стор.
Передмова.....	4
Скорочення та умовні позначення.....	4
I. Загальні положення	5
II. Основні поняття та терміни.....	5
III. Методологічні й організаційні засади проведення державного статистичного спостереження.....	6
1. Мета й основні характеристики державного статистичного спостереження.....	6
2. Джерела інформації державного статистичного спостереження	7
3. Система показників державного статистичного спостереження...	7
IV. Формування та актуалізація сукупності одиниць і переліку респондентів державного статистичного спостереження.....	8
1. Формування сукупності одиниць і переліку респондентів державного статистичного спостереження.....	8
2. Актуалізація сукупності і переліку одиниць державного статистичного спостереження.....	10
V. Методи проведення та обробки даних державного статистичного спостереження.....	10
1. Методи проведення державного статистичного спостереження...	10
2. Основні етапи обробки даних державного статистичного спостереження.....	10
VI. Забезпечення якості даних державного статистичного спостереження.....	11
VII. Забезпечення конфіденційності статистичної інформації державного статистичного спостереження.....	12
VIII. Поширення результатів державного статистичного спостереження	12
IX. Перегляд даних державного статистичного спостереження.....	13
Список використаних джерел.....	14

Передмова

Метою розроблення цих Методологічних положень є визначення та опис методів проведення державного статистичного спостереження "Наявність та рух житлового фонду" (далі – державне статистичне спостереження, ДСС), розробки і поширення його результатів.

Методологічні положення складаються з передмови, дев'яти розділів і списку використаних джерел.

Методологічні положення призначені для використання працівниками органів державної статистики, а також можуть бути корисні для інших зацікавлених користувачів статистичної інформації.

Скорочення та умовні позначення

БТІ	– бюро технічної інвентаризації;
ДК БС	– Державний класифікатор будівель та споруд;
ДСС	– державне статистичне спостереження;
КВЕД	– Класифікація видів економічної діяльності;
KICE	– Класифікація інституційних секторів економіки України;
КОАТУУ	– Класифікатор об'єктів адміністративно-територіального устрою України;
КОПФГ	– Класифікація організаційно-правових форм господарювання;
РСО	– Реєстр статистичних одиниць;
СРП	– Статистичний реєстр підприємств;
ТОД	– територіальні органи Держстату;
<i>T</i>	– рік, у якому формується сукупність одиниць державного статистичного спостереження;
форма № 1-житлофонд (річна)	– форма № 1-житлофонд (річна) "Житловий фонд станом на 1 січня 20__ року".

I. Загальні положення

1. Ці Методологічні положення визначають методи та правила проведення державного статистичного спостереження щодо наявності та руху житлового фонду, перелік показників, порядок використання та поширення його результатів.

2. Методологічні положення ґрунтуються на нормах Господарського кодексу України [1], Цивільного кодексу України [2], законів України "Про державну статистику" [3], "Про доступ до публічної інформації" [4], "Про інформацію" [5], наказів Держстату від 29.12.2009 № 498 "Про затвердження структури плану статистичного спостереження та глосарія до нього" [7], від 15.02.2017 № 41 "Про затвердження Методологічних положень щодо забезпечення статистичної конфіденційності в органах державної статистики" [11], від 16.12.2009 № 481 "Про затвердження Положення про Реєстр статистичних одиниць та формування основ вибірки сукупностей одиниць статистичних спостережень за діяльністю підприємств" [13].

II. Основні поняття та терміни

Для цілей цих Методологічних положень основні поняття та терміни вживаються у значеннях, визначених Цивільним кодексом України [2], глосарієм до плану статистичного спостереження [7], Положенням про Реєстр статистичних одиниць та формування основ вибірки сукупностей одиниць статистичних спостережень за діяльністю підприємств [13], Державними будівельними нормами. "Житлові будинки. Основні положення." ДБН В.2.2-15-2005 [9], Стандартом житлово-комунального господарства України "Житлові будинки. Правила визначення фізичного зносу житлових будинків СОУ ЖКГ 75.11 – 35077234. 0015:2009" [16], Інструкцією про порядок проведення технічної інвентаризації об'єктів нерухомого майна [10], Порядком проведення технічного обстеження і прийняття в експлуатацію індивідуальних (садибних) житлових будинків, садових, дачних будинків, господарських (присадибних) будівель і споруд, будівель і споруд сільськогосподарського призначення, що за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів з незначними наслідками (СС1), збудовані на земельній ділянці відповідного цільового призначення без дозвільного документа на виконання будівельних робіт [12].

III. Методологічні й організаційні засади проведення державного статистичного спостереження

1. Мета й основні характеристики державного статистичного спостереження

1. Метою проведення ДСС є формування інформації про наявність та рух житла для інформаційного забезпечення моніторингу державної регіональної політики, статистики національних рахунків, потреб користувачів.

2. ДСС охоплює усі суб'єкти господарювання, які мають на балансі та/або експлуатують житловий фонд, а також населення у сільській місцевості, в якого індивідуальні (садибні) житлові будинки перебувають на праві приватної власності.

3. Під час проведення державного статистичного спостереження використовуються два підходи:

1) збір даних безпосередньо від респондентів, уключаючи збір даних від органів місцевого самоврядування щодо індивідуальних (садибних) житлових будинків, які перебувають на праві приватної власності у громадян у сільській місцевості;

2) здійснення розрахунків (оцінок) основних показників щодо наявності житла.

4. У частині збору даних безпосередньо від респондентів ДСС має такі основні характеристики:

1) вид ДСС:

за ступенем охоплення одиниць: суцільне;

за часом реєстрації даних: поточне;

2) періодичність: річне;

3) організаційна форма ДСС: статистична звітність;

4) спосіб ДСС: документальний облік;

5) одиниця ДСС: місцева одиниця;

6) респондент ДСС: юридична особа, відокремлений підрозділ юридичної особи;

7) органи, які здійснюють проведення ДСС: Держстат, територіальні органи Держстату;

8) національні класифікатори, що використовуються при проведенні ДСС: КВЕД, КОАТУУ, КІСЕ, КОПФГ, ДК БС;

9) місце проведення ДСС: регіони України.

2. Джерела інформації державного статистичного спостереження

1. Джерелами інформації ДСС є:

1) дані за формою ДСС № 1-житлофонд (річна) "Житловий фонд станом на 1 січня 20__ року";

2) дані, отримані за результатами ДСС "Основні показники щодо початку та завершення будівництва", щодо житлових будинків, на які видано документи про готовність об'єкта до експлуатації, з нового будівництва у міських поселеннях, об'єкти за ДК БС 1110 - Будинки одноквартирні (крім 1110.4 - Будинки дачні та садові) та 1121 - Будинки з двома квартирами;

3) дані, отримані в рамках цього ДСС, щодо наявності та руху житлового фонду за інформацією БТІ (міські поселення, житло приватної форми власності та приватизовані квартири) станом на 01 січня 2013 року.

3. Система показників державного статистичного спостереження

1. Показниками ДСС є:

1) загальна площа житлових приміщень за типом місцевості (сільська, міська); за типом житлових приміщень (житлові будинки, гуртожитки, нежитлові будівлі);

2) житлова площа житлових приміщень за типом місцевості (сільська, міська); за типом житлових приміщень (житлові будинки, гуртожитки, нежитлові будівлі);

3) кількість квартир за типом місцевості (сільська, міська); видами обладнання (водопровід, гаряче водопостачання, каналізація, опалення, газ);

4) загальна площа квартир за типом місцевості (сільська, міська); видами обладнання (водопровід, гаряче водопостачання, каналізація, опалення, газ);

5) житлова площа квартир за типом місцевості (сільська, міська);

6) загальна площа обладнаних житлових приміщень за типом місцевості (сільська, міська); видами обладнання (водопровід, гаряче водопостачання, каналізація, опалення, газ);

7) загальна площа житлових приміщень, яка надійшла, за типом місцевості (сільська, міська); джерелами надходження (нове будівництво; прийнято від інших підприємств, установ, організацій; надходження з інших причин);

8) загальна площа житлових приміщень, яка вибула, за типом місцевості (сільська, міська); причинами вибуття (у зв'язку з ветхістю й аварійністю; унаслідок стихійного лиха; у зв'язку з переобладнанням житлових приміщень під нежитлові; знесенням унаслідок реконструкції та у зв'язку з відведенням забудованих земель під нове будівництво; передачею іншим підприємствам, установам і організаціям; вибуття з інших причин);

9) кількість житлових будинків, у тому числі ветхих і аварійних, за типом місцевості (сільська, міська);

10) загальна площа житлових приміщень ветхого й аварійного житлового фонду за типом місцевості (сільська, міська);

11) кількість осіб, які мають реєстрацію місця проживання у житлових будинках ветхого й аварійного житлового фонду, за типом місцевості (сільська, міська).

2. Показники формуються на 01 січня року, наступного за звітним.

IV. Формування та актуалізація сукупності одиниць і переліку респондентів державного статистичного спостереження

1. Формування сукупності одиниць і переліку респондентів державного статистичного спостереження

1. Формування генеральної сукупності, сукупності одиниць, яка безпосередньо буде досліджуватись, і переліку респондентів ДСС здійснюється щорічно у грудні року T .

2. Формування генеральної сукупності, сукупності одиниць, яка безпосередньо буде досліджуватись, і переліку респондентів ДСС здійснюється на державному рівні.

3. Формування генеральної сукупності одиниць здійснюється на основі РСО у частині СРП та включає одиниці, які є активними станом на 01 листопада року T та відповідають критеріям:

1) тип статистичної одиниці: місцева одиниця;

2) інституційний сектор економіки відповідно до KICE підприємства, частиною якого є місцева одиниця: S.11, S.12, S.13 (крім S.1313) та S.15;

3) за організаційно-правовою формою господарювання за КОПФГ: за всіма формами крім 322, 710-810, 830-840, 910-920, 940-950.

4. На основі генеральної сукупності формується сукупність одиниць, яка безпосередньо буде досліджуватись за формою № 1-житлофонд (річна). До неї обираються:

1) місцеві одиниці підприємств, наявні у переліках юридичних осіб, призначених управителями багатоквартирних будинків відповідно до Порядку проведення конкурсу з призначення управителя багатоквартирного будинку, затвердженого наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 13.06.2016 № 150, за відкритою інформацією на офіційних веб-сайтах виконавчих органів місцевих рад, на території яких розташовані багатоквартирні будинки, або інших органів – суб'єктів владних повноважень, яким делеговано функції зі здійснення управління об'єктами житлово-комунального господарства, забезпечення їх утримання, ефективної експлуатації та необхідного рівня і якості послуг;

2) одиниці підприємств з організаційно-правовою формою господарювання за КОПФГ: коди 410 (для одиниць, які мають у назві слова "військово-цивільна адміністрація"), 420 з кодовими позначеннями коду третього рівня згідно з КОАТУУ: $\times\times1\times\times9\times\times00$, $\times\times2\times\times8\times\times00$, $\times\times1\times\times00000$, $\times\times2\times\times1\times\times00$, $\times\times1\times\times4\times\times00$, $\times\times2\times\times5\times\times00$, $\times\times1\times\times6\times\times00$, $\times\times1\times\times7\times\times00$;

3) об'єднання співвласників багатоквартирних будинків (код за КОПФГ 855), з урахуванням інформації про одиниці, щодо яких не було отримано звіти впродовж років T , $T-1$;

4) місцеві одиниці, щодо яких отримано дані за формою № 1-житлофонд (річна) у році T .

5. На основі сукупності одиниць, яка безпосередньо буде досліджуватись, формується перелік респондентів за формою № 1-житлофонд (річна), до якого включаються юридичні особи та відокремлені підрозділи юридичних осіб, яким відповідають одиниці, що наявні в сукупності одиниць ДСС.

2. Актуалізація сукупності і переліку одиниць державного статистичного спостереження

Актуалізація сукупності одиниць, яка безпосередньо буде досліджуватись, і переліку респондентів за формою № 1-житлофонд (річна) не здійснюється.

V. Методи проведення та обробки даних державного статистичного спостереження

1. Методи проведення державного статистичного спостереження

1. Засобами зв'язку, в електронному форматі або безпосередньо здійснюється інформування респондентів про їхнє залучення до участі в ДСС.

Крім того, інформація щодо участі у проведенні ДСС розміщується на офіційному веб-сайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua) у сервісі "Пошук за кодом ЄДРПОУ".

2. Дані за формою № 1-житлофонд (річна) на паперових носіях (нарочно або поштою) або у формі електронного звіту засобами електронного зв'язку відповідно до Порядку подання електронної звітності до органів державної статистики, затвердженого наказом Держкомстату від 12.01.2011 № 3 [14], надходять наприкінці лютого наступного за звітним року, у термін, визначений на бланку.

3. Після отримання звітів за формою № 1-житлофонд (річна) здійснюється їх уведення/завантаження до електронного середовища для подальшої обробки статистичної інформації.

Інформація про респондентів, якими були подані звіти за власною ініціативою (у тому числі у вигляді електронної звітності), накопичується і використовується під час формування сукупності одиниць, яка буде безпосередньо досліджуватися у наступному звітному році.

2. Основні етапи обробки даних державного статистичного спостереження

1. Під час обробки звітів в електронному середовищі здійснюється такий контроль:

перевірка ідентифікації респондента;

повнота введення даних;

перевірка правильності співвідношення окремих значень показників форми;

виявлення алогічних відповідей шляхом порівняння значень показників, у тому числі в динаміці (порівняння з попереднім роком).

За результатами проведення контролів, з метою визначення причин виявлених помилок, може здійснюватися зв'язок з респондентами, а в разі виявлення помилок первинні дані доопрацьовуються та коригуються.

2. Формування показників здійснюється у розрізах, наведених у главі 3 розділу III цих Методологічних положень, та за регіонами (за місцем знаходження житлового фонду).

3. Після кожного звітної періоду відбувається архівування матеріалів.

VI. Забезпечення якості даних державного статистичного спостереження

1. Для забезпечення якості даних застосовується контроль рівня надання звітів респондентами, залученими до ДСС, а також аналіз причин їх ненадання. Очікуваний рівень відповідей для ДСС за формою № 1-житлофонд (річна) становить 95%. Для досягнення цього рівня у разі відсутності звіту використовують метод безпосереднього контакту з респондентом для повторного нагадування та з'ясування причини неотримання звіту.

2. При формуванні інформації ДСС застосовуються такі методи контролю якості результатів ДСС: аналіз даних у часі (динаміка показника за останні 3-5 років); аналіз даних у просторі (по регіонах); аналіз агрегатів та розподілу даних (аналіз сумнівних агрегатів та виявлення одиниць, показники яких значно відрізняються від розподілу основної частини даних).

3. Оприлюднення результатів ДСС здійснюється не пізніше ніж через шість місяців після звітної дати.

4. Дані ДСС, що оприлюднюються, супроводжуються відповідними поясненнями щодо методології проведення ДСС, розрахунку показників, а також посиланнями на відповідні методологічні та методичні документи на офіційному веб-сайті Держстату.

5. З метою інформування користувачів стосовно основних критеріїв та показників якості результатів ДСС складається стандартний звіт з якості спостереження, який містить загальну інформацію, яка не залежить від результатів ДСС за конкретний період, а визначена чинною методологією, процедурами обробки даних і методами вимірювання якості статистичних даних та процесів. Звіт розміщується на офіційному веб-сайті Держстату та оновлюється в міру змін ключових метаданих ДСС (методології, процедур, процесів статистичного виробництва, класифікацій, основних статистичних показників тощо).

VII. Забезпечення конфіденційності статистичної інформації державного статистичного спостереження

1. Забезпечення статистичної конфіденційності у практиці проведення ДСС здійснюється відповідно до вимог законів України "Про державну статистику" [3], "Про доступ до публічної інформації" [4], "Про інформацію" [5], "Про захист персональних даних" [6], з урахуванням основних принципів і методів, визначених Методологічними положеннями щодо забезпечення статистичної конфіденційності в органах державної статистики [11], міжнародних вимог до правил конфіденційності статистичної інформації відповідно до регламентів ЄС.

2. Для дотримання встановлених законодавством гарантій забезпечення статистичної конфіденційності перед респондентами реалізуються такі заходи:

1) захист первинних даних, отриманих органами державної статистики від респондентів у ході проведення ДСС. Ці дані є державною власністю, охороняються Законом України "Про державну статистику" [3] і використовуються виключно для статистичних цілей;

2) надання статистичної інформації, отриманої за результатами спостереження, користувачам у зведеному знеособленому вигляді;

3) нерозповсюдження статистичних результатів, якщо є ризик розкриття конфіденційних даних. У випадках, якщо статистична інформація розрахована на базі занадто малої кількості одиниць (3 або менше) або якщо складається перевага однієї (80 і більше відсотків визначеного обсягу показника) або двох одиниць (90 і більше відсотків визначеного обсягу показника), зведені підсумки не оприлюднюються.

3. Основними методами захисту розкриття первинних даних для агрегованих даних є неоприлюднення вразливого значення (первинне блокування) та блокування значень, за допомогою яких можна розрахувати вразливі значення, що були заблоковані на етапі первинного блокування (вторинне блокування).

VIII. Поширення результатів державного статистичного спостереження

1. Відповідно до Закону України "Про державну статистику" [3] статистична інформація, отримана за результатами ДСС, поширюється у зведеному знеособленому вигляді.

2. З метою забезпечення вільного та одночасного доступу користувачів узагальнена статистична інформація за результатами спостереження оприлюднюється на офіційному веб-сайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua) та

сайтах його територіальних органів (www.ukrstat.gov.ua/work/region.html) у відповідних статистичних продуктах (експрес-випуски, статистична інформація, статистичні публікації). Дані, що оприлюднюються на веб-сайтах ТОД, узгоджені з даними, які публікує Держстат.

Терміни оприлюднення, вихідні показники та їх розрізи (деталізація), а також статистичні продукти, які поширюються за результатами ДСС, визначаються планом державних статистичних спостережень на відповідний рік.

3. Інформацію за результатами ДСС Держстат також надає:

1) за запитам користувачів статистичної інформації у порядку та на умовах, визначених чинним законодавством;

2) за угодами про взаємообмін інформаційними ресурсами між Держстатом та іншими державними органами, установами, організаціями;

3) міжнародним організаціям, а також статистичним службам інших країн за їхніми запитам.

ІХ. Перегляд даних державного статистичного спостереження

Перегляд даних ДСС не здійснюється.

В. о. директора департаменту
статистики послуг

О. КАРМАЗІНА

Список використаних джерел

1. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 року № 436-IV. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
2. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року № 435-IV. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
3. Закон України "Про державну статистику" від 17 вересня 1992 року № 2614-XII. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2614-12>
4. Закон України "Про доступ до публічної інформації" (зі змінами та доповненнями) від 13 січня 2011 року № 2939-VI. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>
5. Закон України "Про інформацію" (зі змінами та доповненнями) від 02 жовтня 1992 року № 2657-XII. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>
6. Закон України "Про захист персональних даних" від 01 червня 2010 року № 2297-VI. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main/2297-17>
7. Глосарій до плану статистичного спостереження, затверджений наказом Держкомстату України від 29 грудня 2009 року № 498. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/glos.htm
8. Державний класифікатор будівель та споруд ДК 018-2000 від 17 серпня 2000 року № 507 URL: http://www.ukrstat.gov.ua/klasf/nac_kls/op_dk018.htm
9. Державні будівельні норми. Житлові будинки. Основні положення. ДБН В.2.2-15-2005 від 18 травня 2005 № 80. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/FIN19615.html
10. Інструкція про порядок проведення технічної інвентаризації об'єктів нерухомого майна, затверджена наказом Державного комітету будівництва, архітектури та житлової політики України від 24 травня 2001 року № 127 (із змінами). URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0582-01>
11. Методологічні положення щодо забезпечення статистичної конфіденційності в органах державної статистики, затверджені наказом Держстату від 15 лютого 2017 № 41. URL: http://ukrstat.gov.ua/metod_polog/metod_doc/2017/41/metod_stat_konfidenc.zip
12. Наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України "Про затвердження Порядку проведення технічного обстеження і прийняття в експлуатацію індивідуальних (садибних) житлових будинків, садових, дачних будинків, господарських (присадибних) будівель і споруд, будівель і споруд

сільськогосподарського призначення, що за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів з незначними наслідками (СС1), збудовані на земельній ділянці відповідного цільового призначення без дозвільного документа на виконання будівельних робіт" від 03 липня 2018 року № 158. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0976-18>

13. Положення про Реєстр статистичних одиниць та формування основ вибірки сукупностей одиниць статистичних спостережень за діяльністю підприємств, затверджене наказом Держкомстату від 16 грудня 2009 року № 481. URL: <http://ukrstat.gov.ua/edrpoу/prso.htm>
14. Порядок подання електронної звітності до органів державної статистики, затверджений наказом Держкомстату від 12 січня 2011 року № 3. URL: http://ukrstat.gov.ua/elektr_zvit/doc/N_3.zip
15. Порядок складання, подання та розгляду запитів на публічну інформацію, розпорядником якої є Державна служба статистики України та/або її територіальні органи, затверджений наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 18 лютого 2013 року № 140. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/publ_inf/npb/nakaz_140/poryadok.htm
16. Стандарт житлово-комунального господарства України "Житлові будинки. Правила визначення фізичного зносу житлових будинків СОУ ЖКГ 75.11 – 35077234. 0015:2009", затверджений наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 03 лютого 2009 № 21. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/FIN44942.html